

horta

Fer un hort al balcó

TEXT: ALBA GROS

Des de la infància hem associat el cultiu d'un hort a una parcel·la de terra, però en els darrers anys la imaginació i la capacitat d'adaptació han fet posar de moda el que en diem balcons comestibles, horts urbans o el cultiu en torretes. Són terrasses més o menys grans de pobles o ciutats que satisfan qui no pot gaudir d'un hort tradicional. No només s'hi cultiven verdures comestibles, sinó que les plantes aromàtiques i també les ornamentals solen tenir-hi un lloc complementari. Es tracta de tenir un terrat agradable a la vista, a més de productiu. Qui s'hi aficiona té el gust de collir hortalisses fresques, de poder arreplegar un manat de julivert en un moment i d'alegrar-se la vista amb les flors escollides.

Analitzar l'espai que un té

Per començar ens hem de fer algunes preguntes de l'espai que tenim. És bàsic valorar l'orientació —no és el mateix un balcó orientat a l'est, que un orientat al nord—, les hores de sol i durant quins mesos, si fa molt vent i d'on ve, les temperatures màximes i mínimes durant l'any i quin aïllament té el terra i quines càrregues pot suportar. Tot plegat ens ajudarà a escollir les espècies que hi cultivarem. És imprescindible que hi toqui algunes hores el sol, si més no durant la temporada de primavera-estiu.

Quan l'espai és molt limitat, una bona opció són les enfiladisses. Des d'un cep a una tomaquera. Podem fer-les créixer a tocar d'una gelosia, tenint en compte de deixar entre ella i la paret uns tres centímetres perquè la planta s'hi pugui fer bé. També hi ha la possibilitat de penjar testos a la paret.

Per qui no hagi cultivat mai un hort, el millor és començar per hortalisses fàcils, que s'avenen bé a tot arreu com l'all, els ravanets, la fava, el tomàquet, els pebrots o els enciams. I si no hi toca gaire el sol, podem decantar-nos pel julivert, els espinacs, la menta o la pastanaga, per exemple. Un altre condicionant per al nostre disseny és la contaminació de l'aire. Qui visqui en un carrer amb molt de trànsit rodat, amb molt de fum, és millor que esculli plantes que no siguin de fulles, sinó d'arrels i fruits. Tot i així dos bons consells són protegir el terra amb un jaç d'encenalls de fusta, suro o cartró, i netejar les fulles periòdicament amb un drap eixut (si la porqueria és greixosa i s'enganxa a la fulla podem fer servir un drap lleugerament ensabonat i amb aigua calenta; s'ha d'esbandir polvoritzant aigua).

Els recipients i el substrat

Sovint, qui pensa a fer un hort al balcó dona voltes als recipients que haurà d'utilitzar. La veritat és que hi ha tanta diversitat com imaginació i habilitats puguem tenir per autoconstruir-nos o reutilitzar envasos. Una caixa de fusta, tetabrics per al planter, garrafes d'aigua tallades o una bona torreta. Entre 18 i 25 centímetres de profunditat en tenim prou, però quan més volum tinguin les arrels, millor. També hem d'assegurar-nos un bon drenatge per no enxopar contínuament la terra. Si no som habilidosos o no ens ho volem fer nosaltres mateixos, podem recórrer a les ofertes que hi ha en el mercat. Des de taules de cultiu amb pots

Per saber-ne més

Abans de llançar-te a cultivar i a repensar el teu balcó o el teu terrat —o si més no, de manera paral·lela—, informa't. Evitaràs desenganys, et sentiràs amb més seguretat i gaudiràs més de l'experiència. Ja tens al mercat algunes publicacions que t'hi poden ajudar:

- *Balcón y terraza comestible. Adaptado al método Gaspar Caballero de Segovia*. Molt visual i de poques pàgines. Ideal per fer-se una idea però no per trobar-hi massa informació. Està editat per Ingrama.
- *L'hort urbà. Manual de cultiu ecològic als balcons i terrats**. De Josep M. Vallès i editat per Ediciones del Serbal. És com la Bíblia de l'horticultor de terrat. Ho trobaràs tot: calendaris de sembra, consells sobre les eines, exemples de rotacions i associacions,...
- *La meva primera guia sobre l'hort urbà**. De l'editorial La Galera. Ideal per als petits de casa. El llibre acaba de sortir del forn. El trobaràs ressenyat a la secció de publicacions d'aquesta revista.

I també trobaràs pàgines web, blogs i fòrums interessants:

- <http://www.horturba.com>. De l'empresa Tarpuna Iniciatives Sostenibles, dedicada a l'hort urbà a partir de taules de cultiu. Hi trobaràs informació ben endregada i resumida, per no atabalar-te i poder començar. També hi podràs comprar taules de cultiu.
- www.leopoldobcn.com. Un bloc bàsicament comercial encara que també amb alguns consells i idees. Els Leopoldo són jardineres fetes d'alumini i ràfia. Alguns models són de dos nivells, pensat per aprofitar al màxim l'espai.
- <http://picaronabloc.blogspot.com>. Un blog que sorprèn per tot el material que hi ha. La secció picabook és ideal per començar, i la resta et farà adonar de tot el que es pot moure al voltant d'un hort al terrat.
- <http://www.infojardin.com>. Ves directament al fòrum "hortalizas en huerto y macetas". Et permetrà compartir l'experiència i seguir consells pràctics.

* També el pots comprar a través del web de l'associació L'Era, Espai de Recursos Agroecològics: www.associaciolera.org

01. Un parell de taules de cultiu en un terrat d'un hotel de Barcelona.
Mireia Sisquella

que les alcen, fins a jardineres de doble nivell amb ràfia impermeable.

De fet, més important que el recipient en si, és el substrat que utilitzarem. No caiguis en la temptació d'agafar el sac típic de terra per a les flors que trobaràs en qualsevol centre de jardineria. Pot haver utilitzat fangs de depuradora i contenir metalls pesants i també adob químic de poca persistència i que probablement no t'agradarà menjar. El millor és adreçar-te a un centre on també venguin planter i altre material per a hort, explicar per què el vols i deixar-te assessorar. I no t'oblidis d'adobar amb certa continuïtat: les hortalisses són més exigents en nutrients que moltes flors o plantes d'exterior.

Sembrar, trasplantar, cultivar

És aconsellable, abans de començar a repartir planter en les torretes, fer una bona planificació del que volem tenir al nostre petit hort segons l'època de l'any. Hem de valorar els recipients que tenim, decidir què hi volem plantar i procurar no apretar massa les plantes: l'espai és molt limitat i totes elles han d'espavilar-se per treure'n els

En el seu llibre *L'hort urbà*, Josep M. Vallès dóna tres barreges que han donat bons resultats:
60% fibra de coco + 40% humus de cuc;
66% substrat estàndard + 33% de fems de cavall compostats;
50% d'escorça compostada + 20% de torba rossa + 30% de gallinassa amb serradures compostada.

nutrients, així que la competència pot ser massa aferrissada. Aquesta situació no es dona si cultivem juntes plantes que es beneficien entre elles, a l'estil de les associacions que es fan en l'hort ecològic. Convé informar-se'n bé i també tenir en compte que d'altres cultius es perjudicaran fins i tot si van un darrera l'altre en el mateix recipient, encara que no coincideixin en el temps. Pot ser perquè requereixen els mateixos nutrients o perquè es traspassin plagues o malalties.

Si decidim atrevir-nos a fer planter, hem de valorar si la temperatura a l'exterior ja és la idònia o bé si ens cal fer-lo en un racó ben lluminós de casa, a resguard del fred. En qualsevol cas, la planificació és igual d'important. ■

BIPLANTOL

Productos Biológicos Ecológicos

Fortificantes, insecticidas, fungicidas, abonos, purificadoras del agua (lagos, biotopos, piscicultivos...) y transformadores compost, estiércol y purín.

Registrados en el FIBL - Más de 20 años en Europa y EEUU - Atóxicos - No residuales - Sin plazos de seguridad

Haz tu pedido a través de nuestra web
www.biplantol-es.com
966 81 46 45

Tel. 671.631.387
www.horturba.com

horturba és un producte de: **Tarpuna**
Iniciatives sostenibles